

Klima & Beskæftigelse

Job og Uddannelse til Bæredygtighed

København den 28. april 2014

Notat til Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Billeder på en grøn beskæftigelsesindsats.

På opfordring fra foreninger bag udtalelsen "Tænk klima og miljø ind i beskæftigelsesindsatsen", bringes her eksempler, der har til formål at skabe yderligere billeder på en grøn beskæftigelsesindsats.

Eksempler på aktionslæring

I tilknytning til Omstillingsagent-kurserne har vi en omstillingsbutik¹ hvor virksomheder, institutioner, foreninger og lokalsamfund kan henvende sig som "projektudbyder", med det formål at få hjælp til undersøge hvordan de kan omstille til en mere bæredygtig produktion, organisation eller drift. Her følger tre eksempler:

1. **Skolehaver og udeundervisning:** Osted Fri- og Efterskole bød i dette forår ind med et projekt med udgangspunkt i et jordstykke tilknyttet til skolen. Formålet var at udarbejde materialer der kunne kvalificere skolens beslutninger og implementering, fx design af skolehaver og udekøkkener, læringsmetoder, ressourcenetværk m.m.
Målgruppe: Faggrupper der er relevant at knytte til eksisterende Haver til Maver projekter: Lærere, pædagoger, sundhed og ernæring, gartnere, landmænd og jordbrugsakademikere. Kurset kan også ses som en efteruddannelsesmulighed for arbejdspladser der benytter jobrotationsordning.
2. **Grøn turisme i Lejre:** Udvikling af mulighederne inden for grøn turisme med udgangspunkt i de muligheder der ligger i Den Økologiske Kommune. Projektudbyder: Lejre Økologiske Kommune.
Målgruppe: Hvis motivationen er tilstede hos den enkelte kursist, kan alle faggrupper være relevante.
3. **Omstilling af konventionel byggevirksomhed:** Et tømrerfirma vil gerne omstille til bæredygtighed. Hvad er mulighederne i forhold til valg af byggematerialer, planlægning, udførsel, drift, organisation m.m. Hvad er forretningsmulighederne? Hvor er kunderne? Projektudbyder: Lille tømrerfirma i København.
Målgruppe: Håndværkere, arkitekter, bygningskonstruktører, designere, marketings- og økonomiuddannede, "kunder" m.fl.

Hvor foregår undervisningen

Skolehaver og udeundervisning kan foregå på den projektudbydende skole. Grøn turisme i Lejre og omstilling af konventionel byggevirksomhed kan foregå mange steder: I et kommunalt kulturhus, hos en aktør inden for grøn turisme / byggeri, i et lokalt vækst- og iværksætterhus og/eller på en uddannelsesinstitution. Har kurset fokus på industriel økologi / industriel symbiose, forelægges undervisning til det industriområde hvor virksomheden er beliggende, med besøg i industrisymbiosen i Kalundborg².

Hvad vil det sige at de lediges ventetid er en ressource

¹ Omstillingsbutikken er inspireret af universiteternes videnskabsbutikker. Se <http://omstillingsagent.dk/omstillingsbutik>.

² <http://www.dac.dk/da/dac-cities/baeredygtige-byer/alle-cases/affald/kalundborg-industriel-symbiose---affald-som-ressource/>

Klima & Beskæftigelse

Job og Uddannelse til Bæredygtighed

1. **Praktikerne får honoreret refleksionsrum:** Da store dele af undervisningen foregår i omstillingens praksisfelt, indkøbes praktikerne som undervisere. Mødet med kursisterne giver dem en honoreret mulighed for at reflektere over deres egen praksis, hvilket kan føre til en ny og forbedret praksis.
2. **Tværfaglige projektopgaver:** I forbindelse med projekterne i omstillingsbutikken (se eksempler på aktionslæring) skal kursisterne lave en opgave der afleveres til projektudbyder. Hvis opgaven er kvalificeret kan projektudbyderen bruge opgavens viden og mulige innovation i den videre omstillingsproces. I forhold til jobskabelse, er det i denne sammenhæng, at der kan skabes et muligt jobmatch mellem ledige og virksomheder.
3. **Skabe konkret omstilling:** Afhængig af hvordan kurset er designet; formål, varighed og målgruppe, kan kursisterne bidrage til at skabe noget der kan være til gavn for samfundet. Det kan være i et bolig område hvor man designer og implementere konkrete tiltag. Det kan være inden for affaldshåndtering, byhaver eller etablering af økolarier³

Eksempler på varighed, målgruppe og aktiveringsforløb

Kun fantasien sætter begrænsninger i forhold den rigdom og de muligheder der forefindes i Danmark og EU og i forhold til de til miljø- og klimaudfordringer vores samfund står over for. Intelligente designs kan gøre at en grøn beskæftigelsesindsats både bliver til gavn for samfundet, miljøet og de ledige.

1. **Seks ugers selvvalgte kurser for ledige:** Omstillingsagent, Klima & Beskæftigelses pilotprojekt afviklet i 2013, er et eksempel på et seksugers kursus for ledige. Kursusflyer vedhæftes som bilag.
2. **Tre kurser af hver tre måneders varighed:** *Kursus 1* har fokus på omstillingens faglighed og udviklingspotentialer. Der er tilknyttet en omstillingsbutik til kurset. Antal kursister: 20-30. *Kursus 2:* 12-18 motiveret kursister fordyber sig i design og metodeudvikling i forhold til større projekter. *Kursus 3:* 8-10 udvalgte kursister har fokus på innovation, iværksættelse og virksomhedsdrift, med henblik på at en virksomhed eller jobskabende initiativ.
3. **Nyttejobs der kombinere læring og samfundsmæssig nytte:** Nyttejobs kan være en stor ressource, fx som et 26 ugers kurser med fokus på at skabe konkret omstilling (se: Hvad vil det sige at de lediges ventetid er en ressource, pkt. 3). Udover den nytte som de ledige kan gøre i en verden der kalder på bæredygtig omstilling, et det vores erfaring at den helhedsorienteret tilgang til bæredygtighed har et element af social empowerment, der giver kursisterne impulser til at mestre deres eget liv på nye og konstruktive måder.

Notatet er udarbejdet af Ditlev Nissen.

Om Klima & Beskæftigelse: Er en almennyttig forening. Foreningens hovedformål er at fremme og forbinde en aktiv beskæftigelsesindsats, uddannelse for bæredygtig udvikling, og initiativer, der skaber bæredygtig omstilling og grøn jobskabelse – både i det offentlige, i erhvervslivet og i civilsamfundet.

Se: http://omstillingsagent.dk/samarbejdspartnere/foreningen_bag

---

³ Eksperimentarier med bæredygtige løsninger henvendt til uddannelsesinstitutioner, borgergrupper og turisme. Tiltag rettet mod heldagsskolen vil få det dobbelt formål, at det i skabelsesprocessen er et læringsrum for ledige og folk i jobrotation. Derefter overgår det til læringsrum for børn og unge under uddannelse. I ferierne kan det bruges i forhold til turisme.